

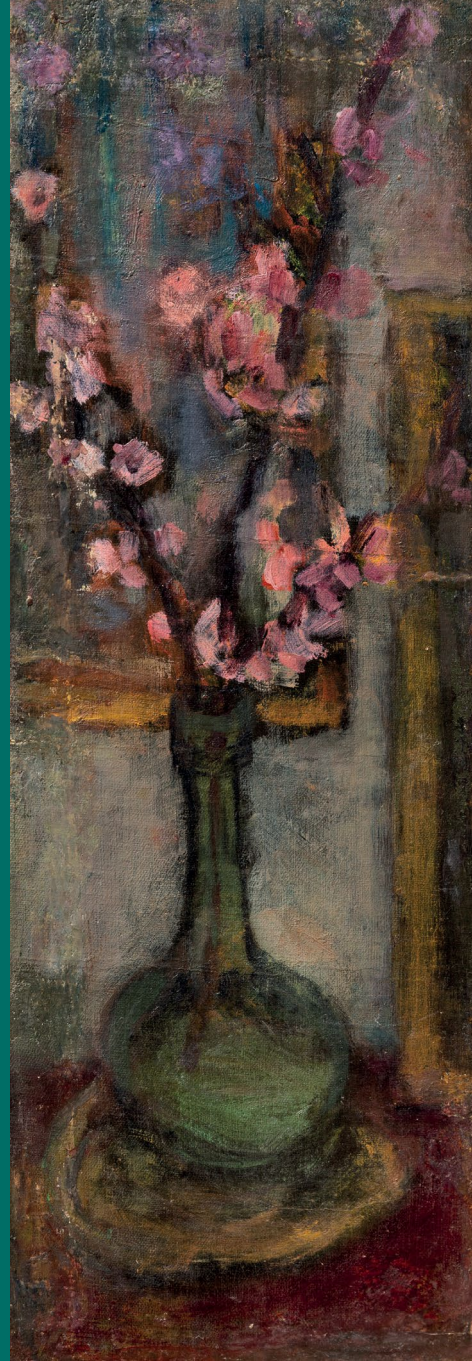

FERENCZY MÚZEUMI
CENTRUM

KÉT PALETTA

MODOK MÁRIA
& CZÓBEL BÉLA
KIÁLLÍTÁSA

Modok Mária:
Virágcsendélet
Flower still life
olaj, karton
oil on paper board
46,5×16 cm

Modok Mária és Czóbel Béla a PARIS Les Deux Magots-ban,
1939-ben, a fotó Kratochwill Mimi tulajdona
Mária Modok and Béla Czóbel at the PARIS Les Deux Magots,
1939, photograph property of Mimi Kratochwill

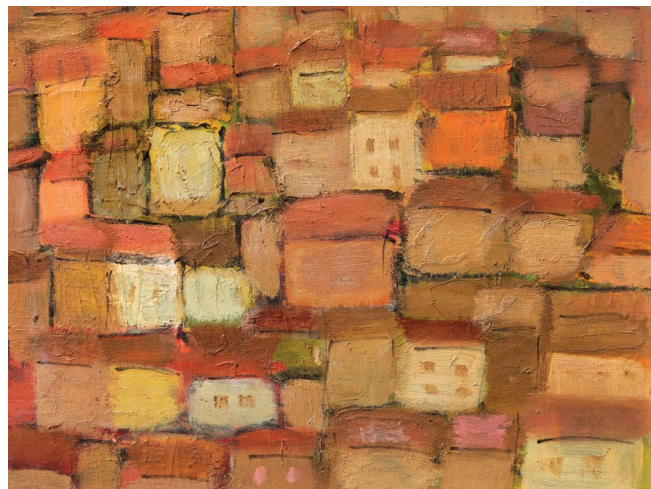
A kiállítás gerincét a Ferenczy Múzeumi Centrum gyűjteményében őrzött gazdag Czóbel-Modok hagyaték, berendezési tárgyak, fotók, dokumentumok és néhány kölcsönzött festmény alkotják, amelyek segítenek végigkövetni a két jelentős művész izgalmas művészeti párbeszédét.

Főként Szentendre és Párizs jelzi a két művész közös életének fontos állomásait. Először 1936-ban, Czóbel Béla első szentendrei látogatásakor találkoztak, amikor még mindketten házasok voltak, Modok Mária Szentendrén, a festő pedig Párizsban élt. Hosszú levelezésük alatt egyre közelebb kerültek egymáshoz, egybekeltek, és 1940-ben Czóbel végleg Szentendrére költözött.

A válogatás azt az időszakot helyezi fókuszba, amelyben Czóbel biztonságos otthonra lelt Modok mellett, és új energiákkal dolgozhatott, de kitekintést ad a korai munkákra és Czóbel egyedül töltött, utolsó öt évében készültekre is. A múzeuma nyitásakor, 1975-ben maga Czóbel is kifejezte óháját, hogy feleségének egy állandó kamarakiállítást berendezzenek. Erre ugyan az 1983-as átépítés után sor került, de csak pár évig állt fenn. Most alkalom adódik arra, hogy nagyobb volumenben, együtt is megmutakozhasson a két művész.

A kiállítás egyik fő érdekessége az a Modoknak a múzeumra hagyott mappájában fellelt kétoldalas korai festmény, amelynek egyik oldalán egy enteriőr, a másik oldalán egy csendélet látható Czóbel Bélától. A datált, szignált mű 1917-es, ami igazi szenzáció, hiszen a berlini, hollandiai periódusból alig ismerünk művet.

Czóbel a magyar festészet különös alakja. Induláskor, Nagybányán a Berlinben, Párizsban tobzódó művészeti változások megvalósításával kísérletezett, de a korai éveinek radikális fauves, majd dekoratív korszakát

Modok Mária: Város | Village, 1940 k. | about 1940 olaj, karton | oil on paper board, 26,7x34,7 cm

követően a látványközpontú ábrázolás határozta meg élete végéig. Számára ekkor nem a művészet, hanem a természet jelentette a kiindulópontot, azért festett, hogy megragadhassa annak soha ki nem apadó, inspiráló erejét. A 30-as évektől festészetéből elmarad az expresszivitás, a kemény kontúrai feloldódnak, átveszi a helyüket az intimitást fokozó lágy formák és sötét tónusú színek párás puhasága. A 40-es években kialakul jellegzetes czóbeli stílusa, és a következő évtizedek folyamán alig változik a munkamódszere, csak a világosabb, élénkebb színek, a folthatások mögött eltűnő formák mutatják az idő múlását.

Modok Máriát már indulásakor elismert festőként tartották számon, kiállításait kedvező kritika fogadta, de később inkább a „nagy festő legendával”, Czóbellel közös életének irányítója lett, mintsem a maga kiállításait

szervezze. Korai munkáiban az anyaság, a nőiség dekoratív figurákkal, sötét, bensőséges színekben jelenik meg. Czóbel festészete talán akkor hatott rá, de a szoros kapcsolat szimbiózisában mindinkább szuverén alkotóvá vált. Gráber Margit, és Szántó Piroska, a két barátnő visszaemlékezéseiből tudjuk, hogy napjait látszólag a ház körüli munka és a társasági élet kötötte le, de közben csendben, monomániásan, szigorú következetességgel haladt a maga kijelölt alkotópályán.

Modok és Czóbel két különböző alkat, miközben műfajaik állandóak: önarcképek, portrék, alakok, aktok, állatábrázolások, virágcsendéletek, kertrészletek, enteriőrök, tájak, városképek. Egy-egy témától nem szabadulnak, sohasem érzik befejezettnek. Modok következetes eredményt ér el a redukcióban, elhagyja a műfaji meghatározottságot, eljut a nonfigurációig. Czóbel képein is megfigyelhető „egy bizonyos fokú absztrakció”, nála a színek kelnek önálló életre, és noha tereket is megnyit velük, de végül elfedik a felismerhető természeti alapokat.

Idén, Modok Mária halálának és Czóbel Béla Műcsarnokban rendezett kiállításának 50. évfordulóján a két művész festményei úgy kerülnek a falakra, hogy valóban párbeszédet folytathassanak, és a nézők meglepő, új összefüggéseket tárhassanak fel bennük.

Muladi Brigitta

Modok Mária: Fogyó hold | Waning Moon, 1940-es évek | 40's, olaj, vászon
oil on canvas, 30,5×30,5 cm

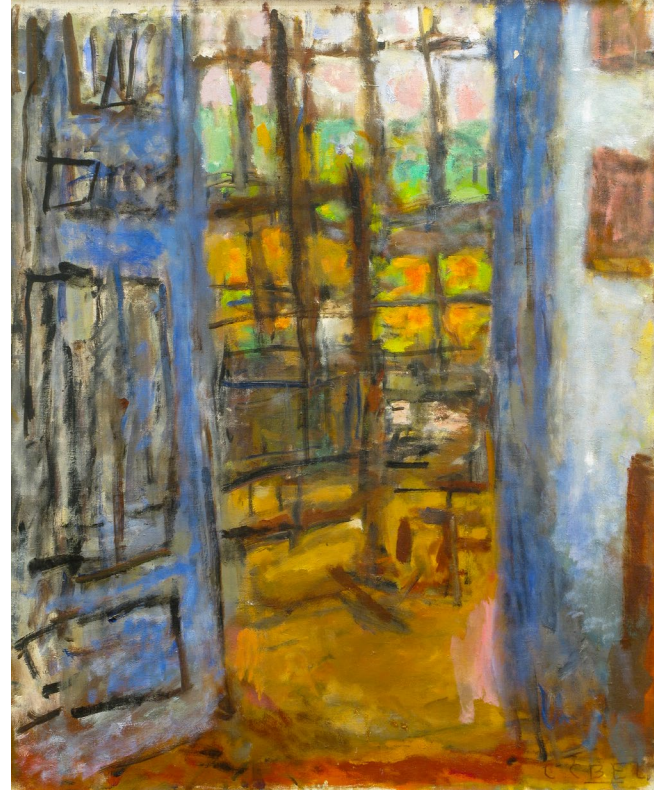
Czóbel Béla: Mária a kertben | Mary in the Garden, 1963, olaj, vászon, 81×100 cm

The backbone of the exhibition consists of Béla Czóbel estate as well as furnishings, photographs, documents and some borrowed artworks, all of which help to trace the rich and exciting artistic dialogue between the two artists.

Szentendre and Paris in particular mark important milestones in the shared lives of Mária Modok and Béla Czóbel. They initially met in 1936, during Czóbel's first visit to Szentendre, when they were both married; she lived in Szentendre, he lived in Paris. During the course of their long correspondence, they grew increasingly closer. They got married and, in 1940, Czóbel moved to Szentendre permanently.

The selection focuses on the period during which Czóbel found a safe haven by Modok's side and poured new energy into his work, while also offering a glance at their early pieces, as well as works from Czóbel's final five, solitary years. At the opening of the Czóbel Museum in 1975, Czóbel himself expressed his wish to have a room furnished for his wife. Although this was only realised after the renovation in 1983, remaining in place for merely a few years, now the works of these two artists can finally be showcased side by side on a larger scale.

One of the main curiosities of the exhibition is a two-sided early piece by Czóbel Béla, found in a Modok Mária's folder he left to the museum, showing an interior on one side and on the other side a still life by Czóbel. This signed and dated work is from 1917, which is a real sensation, as hardly any works from the Berlin-Dutch period are known.

Czóbel Béla: Műterem | Atelier, 1969, olaj, vászon | oil on canvas, 73x60 cm

Czóbel is a peculiar figure in Hungarian painting. When he started out, he was actively involved in the initial implementation of the changes that took the art scenes of Nagybánya/Baia Mare, Berlin and Paris by storm. Following the radical fauvist and then decorative periods of his early years, however, his art came to be defined by a representation-oriented approach, which stayed with him for

the remainder of his life. For him, nature, rather than art, signified the starting point; he painted to capture nature's inexhaustible power to inspire. From the 1930s onwards, his painting lost its expressionistic style; his hard contours dissolved, giving way to a moist softness of malleable shapes and dark colour tones, exuding intimacy. In the 1940s, he developed his characteristic "Czóbel" style. Over the following decades, his working method changed little; the passing of time is only evident from the artist's use of brighter, more vivid colours and of forms disappearing behind patch-like effects.

In Modok's early works, motherhood and femininity are represented by decorative figures and dark, intimate colours. She may have already been influenced by Czóbel's painting, but, in the symbiosis of her close relationship with him, this effect dissipated; she seemed to retain her sovereign artistic approach.

While Modok and Czóbel are artists of two different dispositions, their genres are ever constant: self-portraits, portraits, figures, nudes, animal representations, floral still lifes, garden details, interiors, landscapes, and cityscapes. Moreover, neither Modok nor Czóbel could ever be free of a theme; they never felt a subject was fully completed. Modok achieved consistent results in reduction, abandoning genre-based definitions, and ultimately reaching nonfiguration. Czóbel's paintings also show "a certain degree of abstraction"; in his works, colours take on a life of their own, and while also serving to open spaces, they ultimately cover up any recognisable natural foundations.

Czóbel Béla: Városrészlet (Brügge) | Town Detail (Brügge), 1905, olaj, vászon
oil on canvas | 60×73,5 cm

This year, on the 50th anniversary of Mária Modok's passing and Béla Czóbel's exhibition at the Múcsarnok / Kunsthalle Budapest, the two artists' paintings are displayed in a manner that creates space for genuine dialogue between the works, thereby also allowing viewers to discover surprising new connections.

Brigitta Muladi

A KIÁLLÍTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ PROGRAMOK

OKTÓBER 28. CSÜTÖRTÖK 17:00

Kiállítás megnyitó | *Két Paletta. Modok Mária és Czóbel Béla* kiállításának ünnepélyes megnyitója.
Ingyenes program.

NOVEMBER 5. PÉNTEK 17:00

Kuratori tárlatvezetés | a *Két Paletta. Modok Mária és Czóbel Béla* kiállításon.
Belépőjeggyel látogatható.

NOVEMBER 27. SZOMBAT 17:00 18+

Múzeumi mesék | Önismereti foglalkozás Nagy Luca meseterapeutával a *Két Paletta. Modok Mária és Czóbel Béla* kiállításon.
Belépőjeggyel látogatható.

DECEMBER 2. CSÜTÖRTÖK 17:00

Kuratori tárlatvezetés | a *Két Paletta. Modok Mária és Czóbel Béla* kiállításon.
Belépőjeggyel látogatható.

DECEMBER 12. VASÁRNAP 16.00

Egy szerelem három éjszakája | Filmvetítés és beszélgetés a *Két paletta. Modok Mária és Czóbel Béla* kiállításához kapcsolódóan.
További részletek: www.muzeumicentrum.hu és a Ferenczy Múzeumi Centrum Facebook-oldalán.

DECEMBER 19. VASÁRNAP 10:00 – 12:00

Családi nap | a *Két Paletta. Modok Mária és Czóbel Béla* kiállításon.
Gyerekeknek játékos múzeumpedagógiai foglalkozás, adventi hangulatban.
Felnőtteknek tárlatvezetés Muladi Brigittával, a kiállítás kurátorával.
Belépőjegy: 500 Ft (7 év alatti gyerek 1 kísérőjének ingyenes)
A tárlatvezetés belépőjeggyel látogatható.

- A rendezvények előzetes regisztrációval (regisztracio@muzeumicentrum.hu) látogathatóak.
- Hírlevél feliratkozás (hírek, programok, érdekességek a Ferenczy Múzeumi Centrum életéből): www.muzeumicentrum.hu
- Pénztárzás: 17:30
Jegyvásárlás: a helyszínen, a www.muzeumicentrum.hu vagy a jegymester.hu oldalon.
- Éves bérletek a váltástól számított 365 napig érvényesek. Kaphatók a múzeumi pénztárakban és a szentendrei Tourinform irodában. Az egészségügyben dolgozók 2021. december 31-ig ingyenesen látogathatják az FMC kiállításait.
- A programváltoztatás jogát fenntartjuk!
- Czóbel Múzeum, Szentendre, Templom tér 1.

A broszúra a Két Paletta című kiállítás alkalmából készült. Ferenczy Múzeumi Centrum, Szentendre, 2021. október 29. — 2022. október 30.

This brochure was published on the occasion of the exhibition entitled Two Palettes. Ferenczy Museum Center, Szentendre, 29 October 2021 — 30 October 2022

Kiadja | Publisher **Ferenczy Múzeumi Centrum**

Felelős kiadó | Publication overseen by **PROSEK Zoltán**

Kurátor | Curator **MULADI Brigitta**

Grafikai terv | Graphic design **HERR Ágnes**
Angol fordítás | English translation **RUDNAI Zsófia**
Fotó | Photo **DEIM Balázs**

Nyomda | Press **Pannónia Nyomda Kft.**

A borítón | on the cover
Mária olvas (részlet) | Mary Reading (detail),
1945, olaj, vászon | oil on canvas, 75×60 cm

A kiállítás címének forrása | Source of the exhibition title
LÁNYI Sarolta: Szentendrén című verse.
the poem entitled Szentendre by Sarolta LÁNYI

© **szervezők** | The authors
© **fordítók** | The translators
© **Ferenczy Múzeumi Centrum, 2021**

A broszúra szerzői jogilag védett. A kiadó előzetes írásos hozzájárulása nélkül részleteiben sem reprodukálható | All rights reserved. No part of this brochure can be reproduced without express written permission from the publisher.

FERENCZY MÚZEUMI
CENTRUM

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Szentendre

Az állandó Csöbel-kiállítás megújítása az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett múzeális intézmények szakmai (Kubinyi Ágoston Program) pályázati támogatásával valósul meg.

A kiállítás csütörtöktől vasárnapig
10 és 18 óra között látogatható.

The exhibition is on view from Thursday
to Sunday from 10 am to 6 pm.

FERENCZY MÚZEUMI
CENTRUM

SZENTENDRE
2021

Infó: +36 20 779 6657 | info@muzeumicentrum.hu
www.muzeumicentrum.hu | [Facebook](#) /ferenczymuzeumicentrum
[Instagram](#) @ muzeumicentrum | [YouTube](#) ferenczymuzeumicentrum

#KETPALETTA #CZOBELBELA #MODOKMARIA
#MUZEUMICENTRUM #CZOBELMUZEUM #SZENTENDRE